ШАТМАН САДЫБАКАСОВ. 1. АК БОЗ АТ. ЭРКЕ-АЙЫМ КЫДЫКЕЕВА Б.

Э К И Н Ч И К Ө Р У Н У Ш.

Кыздар - Жоголот.

Эрке-Айым - Кыздар! Кыңшылаган кызыл аяктар.

Кыздар - Адат бар.

Эрке-Айым - Бутумду ушалагыла, колумду кармагыла. Тырмагымды тазалагыла. Ай сени, ой,ой башым бутум ох чарчадым эс алайын терметкиле. Шербет... Аный, шарап! Уурттаткыла теңин. Шырдакбек, сен кайдасың? Мен мына-а, Шырдакбек... Өм ысыдым. Ушудум шамал болуп кетти Шырдак...

Шырдакбек - Аппагымдын койну...

Эрке-Айым - Шырдакбек, шырп этсең изиңден таанылм.

Шырдакбек - "апсалаңы...

Эрке-Айым - Аныңы айтпа дегем! Тил жейм...

Шырдакбек - Тил жейт.

Эрке -Айым - Ай-ий, Шырдакбек, билесиңби мен эмне дейм: Ылгый кара кой сойдур. Шыйбылчагын чактырып, чучугуна куруч бастыр, ийе? Жейм!

Шырдакбек. - Айтканындай болсун.

Эрке-Айым - Эч аял кийбеген, эч адам билбеген бир деме таап бер, ийе?

Шырдакбек - Каяктан табам.

Эрке-Айым - Шырдакбек... Чарчадым, зериктим.

Шырдакбек - алтын билеригим.

Эрке-Айым - Шырдакбек, сен боз жоргону минесиң: тоолорду, талааларды кыдырасың. Баарын көресүң ийе? Кечинде топурак, күн жыттанып мага келесиң. А мен эмне көрөм?

Шырдакбек - Айымга.

Эрке-Айум - Э-чын эле башка эмне керек Шырдак тыякка чептин сыртына чыгайынбы? Көрсө эмне жаманбы? Шилекейи аксын. Таңдайы түшсүн, ийе? Дүйнөдө бир гана Шырдакбектин аялы мен гана сулуу болоюн. Мен гана...

Шырдакбек - Чачың узун.

Эрке-Айым - Орго түшсөң тартып алам.

Шырдакбек - Салбайсыңбы...

Эрке-Айым - Чачың узун дебедиңби. Акылымчы? Азгырылчаакмын, ийе? Шырдак? Ишенчээкмин. Сен мени мурдуман жетелеп алгансың. Мен сени жетелеп... экөөбүз жетелешип ийе?

Шырдакбек - Эмне керек?

Эрке-Айым - Чын эле, башка эмне керек? Ийе көрдүңбү, Шырдакбек, бирдемени көп ойлойм, анан баарын унутуп сени ээрчип кетем. Аялмын да, Шырдакбек, ийе.

Шырдакбек- Ханым деп көрчү".

Эрке-Айым - Аний! Сен ордоңо хансың. Мага Шырдакбексиң-күйөөмсүң, ийе? /Чарчадым, эс алам, уктайм. Кыздар шарап! Шырдакбек тизеңе уктайм.

Эрке-Айым - Уул төрөп...
Бала ордуна мени эркелет,
Мени жытта мени көрмет!

Шарап! Уктайм тизеңе, Шырдакбек...

Шырдакбек- Карыганда кептү.

Эрке-Айым - Шырдакбек... Шырдакбек кайда кетти?
Магдыратып боюмду жазбай,
Шаан -шөкөт курдуруп кабагымды ачпай,

Аялды-аялдар менен тегектетип...
Анан уул тууп бер дейт, тууйм сага!

Эй, сойкулар, кайдан таптыңар,
Көргөзбөгүлө мага
Алгыла-а!
Жөлөгүлө, мени эки колумду көтөргүлө. Саным
туташып турат. Бөөнин сүтүнө жуунам!

К ө ш ө г ө.

Эрке-Айым - Эрдигиңди эбелектей чалга көрсөтпө Коңтажы.

Калайманыңды каргадай чалга тийгизбе Коңтажы.

Кыйнаба атамды, өчүн менден ал Коңтажы.

Чарын - Өилердин атаңар.

Эрке-Айым - Аш ич десең таш ичейин Коңтажы,

Атакемдин бир кашык канын...

Атакемдин сакалаын кыйнаба?

Думана - Төк канымды желдет.

Эрке-Айым - Ата, Кагылайын каралдым... Атакем...

8- КӨРҮНҮШ.

Чарын - Сени ушубу?

Эрке-Айым - Ордонун кызыл алтын ак күмүшүн тепсеген мен!

Биреөлөрдүн күнөөсүн, биреөлөрдүн мүдөөсүн тепсеген мен!

Азирейилдердин босогосун аттаган мен!

Мамыдагы атты агытканга жарайм.

Атамдын бир мурады.

Чарын - Шерменде.

Эрке-Айым - Анымды өзүм да билем.

Чарын - Өлтүргүлө.

Эрке-Айым - /каткырып/. Менин өлгөнүм качан. Кыйналганым качан? Ийе Коңтажы, мен сенин өлүмүңө жүргөм! Ташаяган жаным шакектин көзүндө турат. Ийе, мейми, Коңтажы. Эркексиң каныңа булганбайын макулбу Коңтажы!

К Ө Ш Ө Г Ө.

АКБОЗ АТ. АЛТЫНЧЫ КӨРУНУШ. 1.

Чарын - көруп көр.

Эрке-Айым - Сен да катынды алдаган маскара белең?/Апий/
Хандын бети да ушундай болобу?

Чарын - Болорбу?

Эрке-Айым - Мунөзу саңоор кабагы бийик.
Ичи кенен этеги жайык.
Өзу жарык, еңу да жарык,
Бир эрдин колун эңсегем!
А тубуң тушкөн заманаң жылас:
Хан издесем кункорго жолуксам.
Эр издесем: канкорго жолуксам...

Чарын - Узунун...

Эрке-Айым - Жамынып жат.

7- КӨРУНУШ.

Лайлум - апкелдим.

Эрке-Айым - Нанбы? Мен... Жедим, ичтим. Мен токмун. Наның көппу? Көп болсо кулдарга бер мен, мен эле аябай тойдум.

Лайлум - Тон даяр.

Эрке-Айым - Даяр? Сиңдим, дуйнө кенен каягына качайын,
Каягына батагын,
Бараар жерим, басаар топурагым тугөнду.
Дуйнө мени батырса да,
Мен бата албайм дуйнөгө.
Эми кимдин башын айлантайын.
Садагасы сиңдим!
Атың арбынбы?
Тээтигинде суусу тугөнө элек туткундар бар...

Эрке-Айым - Аттын сасык терине мусүрөтүм жетпегенден кийин, эмнем Айым! И-ий, арым ий, арым. Ийе, Шырдакбегим... Ханым...

Шырдакбек- ар жакта ким бар?

Эрке-Айым - Кулугуңду мингизип, күлгөнүмдү аңдытып,
Жоргоңду мингизип, жолумду аңдытып,
Ал эмнең Шырдакбек?
Ала жибиңди аттап алдадым беле?
Аялдын алдагысы келсе колун мойнуна жиберип, койнуң ойнуңа жиберет, Шырдакбек.
Ошончо жигитиң бир байталды он айгыр айдагансып салпактап артымдан жүрсө бет калабы?
Ошончоң менен жүдөтпөй жалгыз эле Ирбисти кошуп бер Шырдакбек.

К ө ш ө г ө.

ҮЧҮНЧҮ КӨРҮНҮШ.

Эрке-Айым - Бул жалганда,
Уккандан уга элегиң, көргөндөн көрө элегиң көп.
Ошон үчүн,
Бүгүнкү алтының эртең менен жез,
Кечээкү акылманың бүгүн барсаң нес.
Ошон үчүн,
Эми эле тирүү жүрүп, эмеле өлүп каларың да эп.
Күкүкпү? Күкүк. Биздин айыл токойлуу суунун жээгинде болчу. Ай ошондогу күкүктөр ай, ошондо секелектеп чурулдап чуркаганыбыз: жыңайлак, жылаңбаш... Маңдалак, эндик казганыбыз... Биз ал күнү айылдын четиндеги кемерде-козу улакка кошулуп үркүп, оюн салып, томолонуп жүргөнбүз. Күн кыпкызыл, тоонун башына куланып бараткан. Айыл "чур-р" дей түштү. Жоо тийди.
Кийин ошол эле жоо эрим болду.
Анда мобу чынар-чырпык болчу.
Жалбырактар күбүлүп жатат...
Чынардын башы шоодурайт, а таманымда чөптүн шуулдураганын укпай калдым. Шамал чынардын башында шуулдайт, менин саамайымдын аратында шуулдачу эмес беле. Күмүштөй суу ичем, а күкүктөгөн үнүн укпайм. Күндү көрөм, күнгөйгө чыкпайм. Айды көрөм, а ай тийген тескей кана?

Ирбис - Катыным да дүнүйө.

Эрке-Айым - Бүгүн күлкүң бийик го?

Ирбис - Эмелеги экөөнү көрдүңүзбү?

ТӨРТҮНЧҮ КӨРҮНҮШ.

Шамур - Жан досум.

Эрке-Айым - Жыпарың төгүлүп, жылдызың кубулуп миң күн жашаганча бир күнү жылт эткен учкун болуп бер. Тайлактай түлөп, өзүңдөн өзүң жүдөп өлүү тирүүнүн ортосунда жүргөнчө, өзүң өмүр бою отко түртүп көр... Ушул эле сөздөр эсимде калыптыр. Канча шапар тептим, канча шарап ичтим тайрактап, эсимде жок?! Арзуума толгон эр болсо, асмандагы чолпондой балбылдасам, жападан жалгыз чолпондой!.. Ордоң менен жерге кир. Оюнуң менен көргө кир.

Ирбис - Айым...

Эрке-Айым - Аңдыбай айтчуңду айт.

Ирбис - Дейм бизден?

Эрке-Айым - Я-а? ~~Эмне~~?

Ирбис - Укпасын дегем.

Эрке-Айым - Бул эмнеси?

Ирбис - Кыз менен кирген.

Эрке-Айым - Барайынбы? Бырбыңдап ыйлайынбы? Сендей согоного кызык! Сен бар!

Ирбис - Азыр келет.

Эрке-Айым - Маскара эркек! Бир жалбыракты саргартып түйүп салып, бир жалбыракка көз кызартат.

Зулайка - Жанымды кашайтпа.

Эрке-Айым - Менин да жаным кашайып турат, Алтын таяк апа!

Зулайка - тегереттиң!

Эрке -Айым - Өзү тегеренген башты, мен кантип токтотом, апа!

Зулайка - Тепкенын...

Эрке-Айым - Тепсем тепкендирмин мастык менен,

2.

Кыпкызыл чычаладай жаштык менен,
Мен аны тепкеним жок кастык менен.

Зулайка- Кыял сетер!

Эрке-Айым - Айттырмакчы элең айтпаган кепти,
Кар жиликтей болгон кайнене,
Деле ушу каарыганың етту!
Хан тукумун тууган катындардын
Кайсынысы жыргап кетт?!
Карга чычар тактыны талашып,
Биринин башын бири кести.
Калп эле алтын таяк кармайсыз...

Зулайка - Тууган жаным.

Эрке-Айым - Ханым, ордосуна камаса, кайненем таяктап сабаса кунулөштөрүм караанымды таласа...
Төбөмдөн асманым, таманымдан топурагым куласа
Өңүмдүн кылоосу өчө элегинде,
Койнумдун жылуусу кете элегинде,
Жерде калбасмын...

Шырдакбек - Айым...

Эрке-Айым - Шырдакбегим, кезүң уйкулуу экен, чочутуп ийдикпи? Бир үйдөгү казан-аяк деле кагышат. Бизге көңүл бурбачы.

Шырдакбек- Көңүлүңдү куунатайын.

Эрке-Айым - Алтымыш тарам кыялымды,
Айттырбай тапкан чалкагар куйөөм.
Бүгүн мен Боз жоргоңду минем!

Шырдакбек- Жорго?

Эрке-Айым - Жорго!

Шырдакбек - жайы бар эле.

Ирбис - Ханым.

Эрке-Айым - И-ии?

Ирбис - Кунулуштерундуз.

Эрке-Айым - Мен аларга эмне кылган экем?

Ирбис - Талкаладыныз.

Эрке-Айым - Мен... ага менин кунеем кайсы?

Ирбис - бычагын саят.

Эрке-Айым - Коркутпа.

Ирбис - Калтырап журет.

Эрке-Айым - Я-а? Эмне-е? Жок! Жок!

Ирбис - Дитиңиз бузук.

Эрке-Айым - Жалган! Жалган! Мен муну Шырдакбекке ай

Ирбис - Мен да айтам Коңтажына...

Эрке-Айым - Коңтажыны!

Шамур - Айымга.

Эрке-Айым - Кускум келет сенден!

Ирбис - Тилиңиз суурулуп...

Эрке-Айым - Айтпа... айтпагыла... Корком. Эмне кыл
мейлиңер, елтурбегуле. Мен... мен сейк
Шаймаран Коңтажыга барам дегенинен...
арзып келиптир дегенинен... Ал мага ар
мунара куруптур дегенинен...

Ирбис - Ишендиңби?

Эрке-Айым - Жөн эле арзып...арзыганымдан сейкемду...
гыла, елтурет. Эмне кылсаңар кенейун, кы
пайын. Корком...

Шамур - Байлап салайын.

Эрке-Айым - Мен эмне болуп турам. Тушумбу? Жин тий

Ирбис - Чамбылда дагы...

Эрке -Айым - Я-а?!

Ирбис - кебетесин кийет.

Эрке-Айым - Тозоку-у.

Шатман Садыбакасов

5-январь 1972-жыл.

ШАТМАН САДЫБАКАСОВ. 1. АК БОЗ АТ. ЭРКЕ-АЙЫМ КЫДЫКЕЕВА Б.

Э К И Н Ч И К Ө Р У Н У Ш.

Кыздар - Жоголот.

Эрке-Айым - Кыздар! Жыңышлагаи кызыл аяктар.

Кыздар - Адат бар.

Эрке-Айым - Бутумду ушалагыла, колумду кармагыла. Тырмагымды тазалагыла. Ай сени, ой,ой башым бутум ох чарчадым эс алайын терметкиле. Шербет... Аный, шарап! Уурта ткыла теңин. ~~Шырдакбек~~ Жаныбек, сен кайдасың? Мен мына-а, ~~Шырдакбек~~ Жаныбек... Ох ысыдым! Ушудум шамал болуп кетти, ~~Шырдак~~ Жаныбек...

Кыздар-айымы

~~Шырдакбек~~ Жаныбек - Аппагымдын койну...

Эрке-Айым - ~~Шырдакбек~~ Жаныбек, шырп этсең изиңден тааныйм.

~~Шырдакбек~~ Жаныбек - ~~Жансалаңы...~~ Кишиңиз

Эрке-Айым - Аныңы айтпа дегем! ~~Тил жеди...~~ бар

~~Шырдакбек~~ Жаныбек - ~~Тил~~ Шейт.

Эрке -Айым - ~~Ай-ий, ~~Шырдакбек~~ Жаныбек, билесиңби мен эмне дейм: Ыгык кара кой сойдур. Шыйбылчагын чактырып, чучугуна куруч бастыр, ийе? Дейм!~~

~~Шырдакбек~~ Жаныбек - ~~Айтканыңдай болсун.~~

Эрке-Айым - ~~Эч аял кийбеген, эч адам билбеген бир деме таап бер, ийе?~~

~~Шырдакбек~~ Жаныбек - Жаяктан табам.

Эрке-Айым - ~~Шырдакбек~~ Жаны... Чарчадым, зериктим.

~~Шырдакбек~~ Жан - алтын билеригим.

Эрке-Айым - Шырдакбек, сен боз жоргону минесиң: тоолорду, талааларды кыдырасың. Баарын көресүң ийе? Кечинде топурак, күн жыттанып мага келесиң. А мен эмне көрөм?

Шырдакбек - Айымга.

Эрке-Айум - Э-чын эле башка эмне керек Шырдак тыякка чептин сыртына чыгайынбы? Көрсө эмне жаманбы? Шилекейи аксын. Таңдайы түшсүн, ийе? Дүйнөдө бир гана Шырдакбектин алды мен гана сулуу болоюн. Мен гана...

Шырдакбек - Чачың узун.

Эрке-Айым - Оргo түшсөң тартып алам.

Шырдакбек - Салбайсыңбы...

Эрке-Айым - Чачың узун дебедиңби. Акылымчы? Азгырылчаакмын, ийе? Шырдак? Ишенчээкмиң. Сен мени мурдуман жетелеп алгансың. Мен сени жетелеп... экөөбүз жетелешип ийе?

Шырдакбек - Эмне керек?

Эрке-Айым - Чын эле, башка эмне керек? Ийе, көрдүңбү, Шырдакбек, бирдемени көп ойлойм, анан баарын унутуп сени ээрчип кетем. Аялмын да, Шырдакбек, ийе.

Шырдакбек- Ханым деп корчу".

Эрке-Айым - Аний! Сен ордодо хансың. Мага Шырдакбексиң- куйөөмсүң, ийе? Чарчадым, ээ алам, уктайм. Кыздар шарап! Шырдакбек тизеңе уктайм.

Эрке-Айым - Уул төрөп...

Бала ордуна мени эркелет,

Мени жытта мени термет!

3.

Шарап! Уктайм тизеңе, ~~Шырдакбек~~... Жаныбек

Шырдакбек- Карыганда көпту.

Эрке-Айым - ~~Шырдакбек~~... ~~Шырдакбек~~ кайда кетти? Жаныбек Жаныбек

Магдыратып бөюмду жазбай,

Шаан -шөкөт курдуруп кабагымды ачпай,

Аялды-аялдар менен тепектетип...

Анан уул тууп бер дейт, тууйм сага!

Эй, сойкулар, кайдан таптыңар,

Көргөзбөгүлө мага

Алгыла-а!

Жөлөгүлө, мени эки колумду көтөргүлө. Саным туташып турат. Бөөнин сүтүнө жуунам!

К ө ш ө г ө.

ЭКИНЧИ КӨШӨГӨ. АК БӨЗ АТ. 1. ЭРКЕ- АЙЫМ КЫДЫКЕЕВА.

У Ч У Н Ч У К Ө Р У Н У Ш.

Эрке-Айым - Бул жалганда,

Уккандан уга элегиң, көргөндөн көрө элегиң көп.

Ошон учун,

Бугунку алтының эртең менен жез,

Кечээку акылманың бугун барсаң нес.

Ошон учун,

Эми эле тируу журуп, эмиле өлуп каларың да эп.

Кукукпу? Кукук. Биздин айыл токойлуу суунун жээгинде болчу. Ай ошондогу кукуктөр ай, ошондо секелектеп чурулдап чуркаганыбыз: Жыдайлак, Жылаңбаш... Маңдалак, эндик казганыбыз... Биз ал куну айылдын четиндеги кемерде-козу улакка кошулуп уркуп, оюн салып, томолонуп жургөнбуз. Кун кыпкызыл, тоонун башына кулалып бараткан. Айыл "чур-р" дей тушту. Жоо тийди.

Кийин ошол эле ~~жоо эрим болду.~~

~~Анда мобу чынар-чырпык болчу.~~

Жалбырактар кубулуп жатат...

Чынардын башы шоодурайт, а таманымда чептун шуудураганын укпай калдым. Шамал чынардын башында шуулдайт, менин саамайымдын арасында шуулдачу эмес беле. Кумуштөй суу ичем, а кукуктөгөн унун укпайм. Кунду көрөм, кунгөйгө чыкпайм. Айды көрөм, а ай тийген тескей кана?

Ирбис - ~~Кагыным да дунуйө.~~

Эрке-Айым - Бугун кулкуң бийик го?

Ирбис - Эмелеги экөөну көрдуңузбу?

2.

Эрке-Айым - И-ии? алар ким.

Ирбис - ~~Кунулуштөрүңүз~~. кетишиптер.

Эрке-Айым - Мен аларга эмне кылган экем?

Ирбис - Талкаладыңыз. чаптыңыз.

Эрке-Айым - Мен... ага менин күнөөм кайсы?

Ирбис - бычагын саят.

Эрке-Айым - Коркутпа.

Ирбис - Калтырап жүрөт.

Эрке-Айым - Я-а? Эмне-е? Жок! ~~Жок!~~

Ирбис - Дитиңиз бузук.

Эрке-Айым - Жалган! Жалган! Мен муну ~~Ширдакбекке~~ айтам!

Ирбис - Мен да айтам Коңтажыга(ны)...

Эрке-Айым - Коңтажыны!

Шамур - Айымга.

Эрке-Айым - Кускум келет сенден!

Ирбис - Тилиңиз суурулуп...

Эрке-Айым - Айтпа... айтпагыла... Корком. Эмне кылсаңар мейлиңер, өлтүрбөгүлө. Мен... мен сөйкөмдү Шаймаран Коңтажыга барам дегенинен... Ал мени арзып келиптир дегенинен... Ал мага арнап ак мунара куруптур дегененен...

Ирбис - Ишендиңби?

Эрке-Айым - Жөн эле арзып...арзыганымдан сөйкөмдү... Айтпагыла, өлтүрөт. Эмне кылсаңар көнөйүн, кыя баспайын. Корком...

Шамур - ~~Байлап салайын.~~ Мен айтам

Эрке-Айым - Мен эмне болуп турам. Түшүмбү? Жин тийдиби?

Ирбис - Чамбылда дагы...

Эрке-Айым - Я-а?!

Ирбис - кебетесин кийет.

Эрке-Айым - Тозоку-у. Тозокуу.

АК БОЗ АТ. ЭКИНЧИ КӨШӨГӨ. 1. ЭРКЕ1АЙЫМ. КЫДЫКЕЕВА Б.

ТӨРТҮНЧҮ КӨРҮНҮШ.

Шамур - Жан досум.

Эрке-Айым - Жыпарың төгүлүп, жылдызың кубулуп миң күн жаңаганча бир күнү жылт эткен учкун болуп бер. Тайлактай түлөп, өзүңдөн өзүң жүдөп өлүү тирүүнүн ортосунда жүргөнчө, өзүң өмүр бою отко түртүп көр... Ушул эле сөздөр эсимде калыптыр. Канча шапар тептим, канча шарап ичтим тайрактап, эсимде жок?! Арзуума толгон эр болсо, асмандагы чолпондой балбылдасам, жападан жалгыз чолпондой!..

Ордоң менен жерге кир. Оюнуң менен көргө кир.

Ирбис - Айым...

Эрке-Айым - Аңдыбай айтчуңду айт.

Ирбис - Дейм бизден?

Эрке-Айым - Я-а? Эмне?

Ирбис - ~~Укпасаң деген~~.

Эрке-Айым - ~~Бул эмнеси~~?

Ирбис - ~~Кыз маңдай жүргөн~~ адам.

Эрке-Айым - Барайынбы? Бырбыңдап ыйлайынбы? Сендей согончогу кызык! Сен бар!

Ирбис - ~~Азыр келет~~. келейин

Эрке-Айым - Маскара эркек! Бир жалбыракты саргартып түйүп салып, бир жалбыракка көз кызартат.

Зулайка - Жанымды кашайтпа.

Эрке-Айым - Менин да жаным кашайып турат, Алтын таяк апа!

Зулайка - тегереттиң!

Эрке -Айым - Өзү тегеренген башты, мен кантип токтотом, апа!

Зулайка - Тепкениң...

Эрке-Айым - Тепсем тепкендирмин мастык менен,

2.

Кыпкызыл чычаладай жаштык менен,
Мен аны тепкеним жок кастык менен.

Зулайка- Кыял сөтер!

Эрке-Айым - Айттырмакчы элең айтпаган кепти,
Кар жиликтей болгон кайнене,
Деле ушу каарыганың өтту!
Хан тукумун тууган катындардын
Кайсынысы жыргап кетти! ?
Карга чычар тактыны талашып,
Биринин башын бири кести.
Калп эле алтын таяк кармайсыз...

Зулайка - ~~Тууган жаным.~~ олтургом

Эрке-Айым - Жаным, ордосуна камаса, кайненем таяктап сабаса күнүлөштөрүм караанымды таласа...
Төбөмдөн асманым, таманымдан топурагым куласа
Өңүмдүн кылоосу эчө элегинде,
Койнумдун жылуусу кете элегинде,
Жерде калбасмын...

Шырдакбек - Айым...

Эрке-Айым - ~~Шырдакбегим~~ Жаным, көзүң уйкулуу экен, чочутуп ийдикпи? Бир үйдөгү казан-аяк деле кагышат. Бизге көңул бурбачы.

Шырдакбек- Көңулуңдү куунатайын.

Эрке-Айым - Алтымыш тарам кыялымды,
Айттырбай тапкан чалкагар күйөөм.
Бүгүн мен Боз жоргону минем!

Шырдакбек- Жорго?

Эрке-Айым - Жорго!

Шырдакбек - жайы бар эле.

Ирбис - ~~Жаным.~~ Шыйтоок ...

18

Ирбис - Ханый

3.

Эрке-Айым - Аттын сасык терине мусуретум жетпегенден кийин, эмнем Айым! И-ий, арым ий, арым. Ийе, Ширдак- бегим... Ханым...

Шырдакбек- ~~ар жакта ким~~ бар? шуксун

Эрке-Айым - Кулугунду мингизип, кулгонумду аңдытып,

~~Жоргоңду мингизип, жолумду аңдытып,~~

Ал эмнең Шырдакбек?

Ала жибиңди аттап алдадым беле?

Аялдын алдагысы келсе колун мойнуна жиберип,

койнуң ойнуңа жиберет, Шырдакбек.

~~Ошончо жигитиң бир байталды он айгыр айдаган-сып салпактап артымдан журсө бет калабы?~~

Ошончоң менен жудөтпөй жалгыз эле Ирбисти кошуп бер Шырдакбек.

К ө ш ө г ө.

АКБОЗ АТ. АЛТЫНЧЫ КӨРҮНҮШ. 1.

Чарын - көрүп көр.

Эрке-Айым - Сен да катынды алдаган маскара белең?/Апий/
Хандын бети да ушундай болобу?

Чарын - ~~болобу~~? барбы

Эрке-Айым - Мүнөзү саңоор кабагы бийик.
Ийи кенен этеги жайык.
Өзү жарык, өңү да жарык,
Бир эрдин колун өңсөгөм!
А түбүң түшкөн заманаң жылас:
Хан издесем күнкоргө жолуксам.
Эр издесем: канкорго жолуксам...

Чарын - Узунун...

Эрке-Айым - Жамынып жат.

7- КӨРҮНҮШ.

Лайлум - апкелдим.

Эрке-Айым - Нанбы? Мен... Жедим, ичтим. Мен токмун. Наның көппү? Көп болсо кулдарга бер мен, мен эми эле аябай тойдум.

Лайлум - Тоң даяр.

Эрке-Айым - Даяр? Сындым, дүйнө кенен каягына качайын,
Каягына батайын,
Бараар жерим, басаар топурагым түгөндү.
Дүйнө мени батырса да,
Мен бата албайм дүйнөгө!
~~Эми кимдин башын айлантайын.~~
Садагасы сындым!
Атың ~~арбыбы~~? көппү
Тээтигинде суусу түгөнө элек туткундар бар...

А мен уй саайм, Чарындын аңгилерине.

Эрке-Айым - Тамак жасайм! Барагей садагасы сиңдим!..

Шамур - Жок бу ким? Карачы

Эрке-Айым - Мен!.. Уй сааганды билбей,

Эчкиче сааган.

Эне сутун аттаганга дааган

Азирети атанын ак батасына батпаган

Азирейилдердин босогосун аттаган мен!

Жалгыз мен!!!

Шамур - Карачы!

Эрке-Айым - Карарган бетимди кимге шыбайын?

Шыбайт элең сен, сеен!

Чарын - Теңелет.

Эрке-Айым - Кайсы жеримди кесип жейсиңер? Шырдакбек!?

Шырдакбек - Кантип келдиң?

Эрке-Айым - Хандын башы тоголонгонда

Ханышасынын башы безилдебейби.

Желдет - Тузагыңызды.

Эрке-Айым - Ата... Айланайын ата! Олуя атам.

Чарын - Бу атаңбы?

Эрке-Айым - Жок.... Жок!.. Атам... эмес.

Чарын - Анда.

Эрке-Айым - Жо-жок... Ата... Атам менин!

Чарын - Анда.

Эрке-Айым - Жок! Жок, атам эмес!..

Думана - Атасымын.

Эрке-Айым - Ата! Айланайын ата!?.

Чарын - Тамагынан кан!